

Vergaderjaar 2023–2024

33 529

Gaswinning Groningen-veld

35 603

Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen

36 094

Wijziging van het voorstel van wet tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen (nouvele verbetering uitvoerbaarheid)

R¹

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 8 januari 2023

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat² hebben kennisgenomen van de brief de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van 26 september 2023, in reactie op de brief van de commissie van 19 juli 2023 met vragen over de afhandeling van de kosten van schade als de NAM wordt ontmanteld en het belang van Shell en ExxonMobil om hier een akkoord over te sluiten.³ De leden van de **BBB**-fractie hadden naar aanleiding van de beantwoording nog een aantal nadere vragen en opmerkingen. De fractieleden van **GroenLinks-PvdA** en de fractieleden van de **SP** sloten zich aan bij deze vragen.

Naar aanleiding hiervan is op 15 november 2023 een brief gestuurd aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat.

De Staatssecretaris heeft op 8 december 2023 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De waarnemend griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat,
De Boer

¹ De letter K heeft alleen betrekking op 33 529.

² Samenstelling:

Kemperman (BBB), Van Langen (BBB) (*ondervoorzitter*), Panman (BBB), Crone (GroenLinks-PvdA), Kluit (GroenLinks-PvdA) (*voorzitter*), Thijssens (GroenLinks-PvdA), Van Gorp (GroenLinks-PvdA), Vos (GroenLinks-PvdA), Van Ballekom (VVD), Van de Sanden (VVD), Petersen (VVD), Bovens (CDA), Prins (CDA), Aerdts (D66), Dittrich (D66), Vacant (PVV), Visseren-Hamakers (PvdD), Baumgarten (JA21), Van Apeldoorn (SP), Holterhues (CU), Dessing (FVD), Schalk (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

³ *Kamerstukken I 2023–2024, 33 529/ 35 603/ 36 094, Q.*

BRIEF VAN DE VOorzITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Den Haag, 15 november 2023

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat hebben kennisgenomen van uw brief van 26 september 2023, in reactie op de brief van de commissie van 19 juli 2023 met vragen over de afhandeling van de kosten van schade als de NAM wordt ontmanteld en het belang van Shell en ExxonMobil om hier een akkoord over te sluiten.⁴ De leden van de **BBB**-fractie hebben naar aanleiding van de beantwoording nog een aantal nadere vragen en opmerkingen. De fractieleden van **GroenLinks-PvdA** en de fractieleden van de **SP** sluiten zich graag aan bij deze vragen.

Van de 500 miljoen euro die de NAM heeft toegezegd wordt 365 miljoen euro gecompenseerd door lagere inkomsten voor de staat met als voornaamste reden de continuïteit van de energievoorziening in Nederland en het afbouwpad van de Groningse gaswinning. Daarnaast heeft de overheid een overeenkomst gesloten over de toekomstige kosten van herstel en aansprakelijkheid.

De leden van de BBB-fractie vragen u waarom de winsten van de NAM in het verleden niet gereserveerd zijn toen duidelijk was dat er sprake kon zijn van mogelijke schade door gaswinning?

Deze leden verzoeken u om de Kamer op de hoogte te houden van de resultaten van overleggen tussen de Staat en de aandeelhouders met betrekking tot de gasopslag in Alkmaar, Grijpskerk en Norg en over de reservering voor mogelijke schades.

Kunt u de aard van de garanties beschrijven die de Staat heeft verkregen van Shell en ExxonMobil ter nakoming van hun verplichtingen? Gelden deze garanties ook wanneer de NAM ontbonden zou worden en als de vennootschappen van Shell en/of ExxonMobil die de aandelen houden van de NAM worden ontbonden? Zijn er «corporate» garanties afgegeven?

De overeenkomsten zijn volgens deze leden enige tijd geleden gesloten, namelijk in 2018. Kunt u aangeven hoe groot de winsten van de NAM waren gedurende de boekjaren sinds het afsluiten van deze overeenkomsten? Zijn de winsten van de NAM sindsdien daadwerkelijk gereserveerd? Zijn er, zo vragen de leden van de BBB-fractie, specifieke fiscale afspraken gemaakt met de NAM respectievelijk Shell en/of ExxonMobil over de aansprakelijkheid voor schade?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 8 december 2023.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat,
Saskia Kluit

⁴ Kamerstukken I 2023–2024, 33 529/ 35 603/ 36 094, Q.

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN
EN KLIMAAT**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 december 2023

Hierbij zend ik u de antwoorden op de nadere vragen die de leden van de BBB-fractie op 15 november 2023 hebben gesteld naar aanleiding van mijn brief van 26 september 2023 over «*Beantwoording vragen over de afhandeling van de kosten van schade als de NAM wordt ontmanteld en het belang van Shell en ExxonMobil om hier een akkoord over te sluiten*».

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief

166940.02U

1

De leden van de BBB-fractie vragen u waarom de winsten van de NAM in het verleden niet gereserveerd zijn toen duidelijk was dat er sprake kon zijn van mogelijke schade door gaswinning?

Antwoord

NAM heeft conform afspraken uit 2018 (Akkoord op Hoofdpijnen, AoH) voorzieningen getroffen voor de kosten van schade en versterken en voorzieningen gaan ten laste van de winst. Ultimo 2022 waren deze voorzieningen in totaal 2,6 miljard euro. In het AoH zijn ook afspraken gemaakt over het uitkeren van dividend. Overeenkomstig deze afspraak heeft de NAM sinds 2018 haar nettowinst volledig toegevoegd aan haar reserves en geen dividenden uitgekeerd aan haar aandeelhouders. Ultimo 2022 bedroeg het eigen vermogen van de NAM 3,0 miljard euro.⁵

2

Deze leden verzoeken u om de Kamer op de hoogte te houden van de resultaten van overleggen tussen de Staat en de aandeelhouders met betrekking tot de gasopslag in Alkmaar, Grijskerk en Norg en over de reservering voor mogelijke schades.

Antwoord

Op 13 december 2022 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de start van de onderhandelingen met Shell en ExxonMobil (Kamerstuk 33 529, nr. 1105). Daarbij is aangegeven dat de Tweede Kamer over de uitkomst van de gesprekken wordt geïnformeerd en dat geen onomkeerbare stappen worden gezet, conform de motie van de leden Boulakjar en Van Wijngaarden (Kamerstuk 33 529, nr. 972). Hierbij zeg ik toe dat ook de Eerste Kamer (vertrouwelijk) wordt geïnformeerd als de gesprekken aanleiding geven tot een update.

3

Kunt u de aard van de garanties beschrijven die de Staat heeft verkregen van Shell en ExxonMobil ter nakoming van hun verplichtingen? Gelden deze garanties ook wanneer de NAM ontbonden zou worden en als de vennootschappen van Shell en/of ExxonMobil die de aandelen houden van de NAM worden ontbonden? Zijn er «corporate» garanties afgegeven?

Antwoord

Er zijn groepsgaranties verstrekt door Shell en ExxonMobil afzonderlijk. Die staan los van een eventuele ontbinding van de NAM. In beginsel kunnen de vennootschappen van Shell en ExxonMobil die deze garanties hebben afgegeven niet ontbonden worden zolang deze verplichting uitstaat.

Het kabinet heeft zich er ten tijde van het sluiten van het Akkoord op Hoofdpijnen van verzekerd dat de entiteiten die de garanties afgeven voldoende financiële draagkracht hebben om deze garanties te kunnen blijven dragen. Vanwege bedrijfsvertrouwelijke gegevens kan ik niet in detail ingaan op de financiële robuustheid van deze entiteiten (zie ook Kamerstuk 33 529, nr. 499). Om maximale transparantie te bieden zijn de garantieovereenkomsten reeds openbaar gemaakt (zie bijlage 1 en 2). Bepaalde passages zijn bedrijfsvertrouwelijk, zie ook Kamerstuk 33 529, nr. 525.

⁵ Zie het jaarverslag 2022 van NAM, [nam-annual-report-kvk-2022.pdf](#)

4

De overeenkomsten zijn volgens deze leden enige tijd geleden gesloten, namelijk in 2018. Kunt u aangeven hoe groot de winsten van de NAM waren gedurende de boekjaren sinds het afsluiten van deze overeenkomsten? Zijn de winsten van de NAM sindsdien daadwerkelijk gereserveerd? Zijn er, zo vragen de leden van de BBB-fractie, specifieke fiscale afspraken gemaakt met de NAM respectievelijk Shell en/of ExxonMobil over de aansprakelijkheid voor schade?

Antwoord

Zoals aangegeven in de beantwoording op vraag 1 heeft de NAM haar winst sinds het sluiten van het Akkoord op Hoofdlijnen (2018) volledig toegevoegd aan haar reserves en geen dividenden uitgekeerd aan haar aandeelhouders Shell en ExxonMobil. Uit de jaarrekeningen van NAM⁶ valt op te maken dat de NAM in de jaren 2018, 2019, 2021 en 2022 respectievelijk een winst na belastingen boekte van 287 miljoen euro, 177 miljoen euro, 385 miljoen euro respectievelijk 2,4 miljard euro. In 2020 maakte NAM een nettoverlies van 315 miljoen euro. In deze jaren heeft NAM zowel uitgaven gedaan aan kosten voor schade en versterken alsmede voorzieningen getroffen voor uitgaven in latere jaren. Ultimo 2022 had NAM nog voor 2,6 miljard euro aan voorzieningen staan voor uitgaven in 2023 en later. Er is een technische afspraak gemaakt over de btw. In verband met afspraken uit het Akkoord op Hoofdlijnen wordt het totaalbedrag van btw-uitgaven van het IMG voor de afhandeling van schade verrekend met de NAM.

⁶ Zie de website van de NAM (www.nam.nl)